

C/2026/3238

2.7.2026

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "Pakket Europese netten"

(COM(2025) 1005 final)

en het

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 en (EU) 2024/1789, en tot intrekking van Verordening (EU) 2022/869

(COM(2025) 1006 final — 2025/0399 (COD))

en het

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 en (EU) 2024/1788 wat betreft het versnellen van vergunningsprocedures

(COM(2025) 1007 final — 2025/0400 (COD))

(C/2026/3238)

Rapporteur: **Thomas KATTNIG**

Adviseur	Joel TOELGYES (van de rapporteur)
Wetgevingsprocedure	EU-wetgevingstracker 2025/0399 COD EU-wetgevingstracker 2025/0400 COD
Raadpleging	Europese Commissie, 24.2.2026; Europees Parlement, 18.12.2025; Raad van de Europese Unie, 30.3.2026
Rechtsgrond	Artikelen 172, 194, lid 2, en 304 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Documenten van de Europese Commissie	COM(2025) 1005 final Samenvatting van COM(2025) 1005 final COM(2025) 1006 final Samenvatting van COM(2025) 1006 final COM(2025) 1007 final Samenvatting van COM(2025) 1007 final
Relevante duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)	SDG 7, Departement Economische en Sociale Zaken SDG 9, Departement Economische en Sociale Zaken
Bevoegde afdeling	Vervoer, Energie, Infrastructuur en Informatiemaatschappij
Goedkeuring door de afdeling	9.3.2026
Goedkeuring door de voltallige vergadering	18.3.2026
Zitting nr.	604
Stemuitslag (voor/tegen/onthoudingen)	195/11/8

1. AANBEVELINGEN

HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ (EESC):

1.1. benadrukt het belang van een duurzame, veilige en betaalbare energievoorziening als een publiek goed voor de welvaart, de economische en sociale ontwikkeling en het concurrentievermogen van Europa;

1.2. merkt op dat de ontwikkeling van het net goed moet worden gecoördineerd met de huidige vereisten die voortvloeien uit de integratie van hernieuwbare energie, alsook met de beoogde energiemix en de structuur van de elektriciteitsopwekking;

1.3. acht het van essentieel belang prioriteit te geven aan een efficiënt gebruik van de bestaande netten, en geeft de voorkeur aan optimalisatie van het net boven uitbreiding ervan, in combinatie met oplossingen voor verbetering van de netflexibiliteit;

1.4. wijst erop dat een flexibeler netgebruik gepaard moet gaan met een betere bescherming van kwetsbare groepen en consumenten met een beperkt flexibiliteitspotentieel. Deze bescherming moet worden uitgebreid tot energie-intensieve industriële actoren met een beperkt flexibiliteitspotentieel en industriële actoren waarvan de productieprocessen een continue, stabiele elektriciteitsvoorziening vereisen met het oog op de operationele integriteit en veiligheid;

1.5. dringt erop aan dat ook aan de opwekkingszijde nettarieven worden ontwikkeld die de kosten weerspiegelen. De EU-maxima voor terugleververgoedingen moeten worden verhoogd, om zo voldoende gedifferentieerde en kostenreflectieve terugleververgoedingen mogelijk te maken en netondersteunend gedrag te stimuleren. Tarieven moeten de voorspelbaarheid van investeringen waarborgen, doeltreffende alternatieven voor heffingen bieden door middel van flexibiliteitsoplossingen, en de financiële lasten voor consumenten helpen verlichten;

1.6. merkt op dat gedecentraliseerde energieopwekking door de bevordering van energiegemeenschappen en het gebruik van opslag kan helpen om de noodzaak van netuitbreiding te verminderen en het maatschappelijk draagvlak voor de energietransitie te vergroten; benadrukt tevens het belang van stimulansen voor netondersteunend gebruik van opslag en andere flexibiliteitsopties (bijvoorbeeld via nettarieven) en voor meer zelfverbruik;

1.7. benadrukt het belang van EU-coördinatie om een vorm van governance te waarborgen die een efficiënte uitbreiding van het net mogelijk maakt, maar wijst erop dat de verantwoordelijkheid voor planning en toezicht bij de nationale autoriteiten moet blijven liggen zolang de kosten voor de netuitbreiding en voor congestiebeheer en netstabiliteit op nationaal niveau worden gedragen. Hoewel de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor planning en toezicht bij de nationale autoriteiten moet blijven berusten, is vroegtijdige, gestructureerde en transparante inclusie van belanghebbenden van cruciaal belang voor een efficiënte en maatschappelijk gedragen uitbreiding van het net;

1.8. onderstreept dat het digitaliseringsproces van het net volledig moet worden uitgebreid tot distributienetten, met inbegrip van slimme onderstations, realtime monitoring, geavanceerde prognoses en interoperabele gegevensplatforms. Regulerende instanties kunnen digitale nettweelingen gebruiken om toezicht te houden op de uitbreidingsplannen van netbeheerders. Bovendien moeten de nationale regulerende instanties rekening houden met de nationale energie- en klimaatplannen alvorens netontwikkelingsplannen goed te keuren. De governance moet ook de monitoring van de doeltreffendheid van de planning en ontwikkeling in de lidstaten omvatten;

1.9. is voorstander van een verhoging van de Connecting Europe Facility (CEF), aangezien de EU-planning moet worden aangevuld met EU-middelen. Het gebruik van CEF-middelen moet EU-waardecreatie bevorderen en gepaard gaan met sociaal-economische voorwaarden die door de nationale sociale partners zijn ontwikkeld en overeengekomen, waarbij de naleving van arbeidsrechtelijke normen in het EU-recht en het nationale recht en collectieve arbeidsovereenkomsten wordt gewaarborgd, zonder dat dit leidt tot onnodige discriminatie van bepaalde soorten bedrijven of lidstaten, en moet tevens innovatie, de participatie van kleine en middelgrote ondernemingen en de tijdige oplevering van projecten mogelijk maken;

1.10. steunt de inspanningen van de Commissie om de kosten van nieuwe investeringen in de netinfrastructuur over verschillende regio's te spreiden, onder meer door de grensoverschrijdende kostentoewijzing te verbeteren. Tegelijkertijd wijst het Comité erop dat er verdere maatregelen nodig zijn om de kosten van de bestaande netinfrastructuur gelijkmatiger te spreiden, bijvoorbeeld door het Inter-TSO-Compensation Fund (ITC) uit te breiden;

1.11. dringt er bij de Commissie op aan het voorstel om 25 % van de congestie-ontvangsten van transmissiesysteembeheerders (TSB's) toe te wijzen aan projecten van gemeenschappelijk belang (PGB's) kritisch tegen het licht te houden. Aangezien deze ontvangsten reeds worden gereserveerd voor grensoverschrijdende en internationale investeringen ⁽¹⁾, blijft het onduidelijk hoe een strengere afscherming het huidige kader zou verbeteren. Hoewel het EESC het ermee eens is dat de netinfrastructuur moet worden opgeschaald en erop aandringt dat alle beschikbare middelen tijdig worden gebruikt, erkent het ook dat netgebruikers in doorvoerlanden nu al aanzienlijke kosten dragen voor infrastructuur die internationaal intensief wordt gebruikt. Congestie-ontvangsten moeten daarom hoe dan ook worden toegewezen aan projecten in de desbetreffende gastlanden of projecten die een duidelijk voordeel opleveren voor het land dat de ontvangsten heeft gegenereerd;

1.12. benadrukt dat de financiering voor netuitbreiding moet worden verbeterd, met name op het vlak van de betaalbaarheid, en beklemtoont dat nieuwe financieringsmodellen in de eerste plaats gericht moeten zijn op het verlagen van de financieringskosten;

1.13. stelt dat publieke medefinanciering voor de netuitbreiding een centrale rol moet spelen, daarbij opmerkend dat overheidsfinanciering over het algemeen minder kostbaar is, aangezien deze zonder winstoogmerk kan worden verstrekt (bijvoorbeeld financiering door de Europese Investeringsbank (EIB)), en merkt ook op dat overheidsfinanciering belangrijk is voor de voorzieningszekerheid om financieringsrisico's voor kritieke energienetinfrastructuur te vermijden;

1.14. stelt voor om gebruik te maken van door de staat gesteund hybride kapitaal voor investeringen in de netinfrastructuur, dat dankzij overheidsgaranties tegen een relatief lage rente moet worden geleend en tegelijkertijd als eigen vermogen op de balans van de netbeheerder moet worden opgenomen, waardoor de financieringskosten aanzienlijk zouden dalen. De regulerende instanties moeten dit rentevoordeel doorberekenen aan de netgebruikers, waardoor de nettarieven betaalbaarder zouden worden. Bij deze cofinanciering door de overheid moet rekening worden gehouden met de heterogeniteit van de netbeheerders;

1.15. wijst erop dat regulerende instanties bij kostenbeoordelingen beter rekening moeten houden met het lage risicoprofiel van netbeheerders. Vaak is het zo dat netgebruikers zowel prijs- als volumerisico's dragen en dat netbeheerders worden gedekt door overheidseigendom met impliciete garanties. Elk nieuw financieringsinstrument moet op passende wijze in de regelgeving zijn terug te vinden;

1.16. benadrukt dat de ontwikkeling en modernisering van het Europese energienetwerk een katalysator moet zijn voor sociaal-economische stabiliteit. Investeringen in infrastructuur moeten worden gekoppeld aan regionale ontwikkelingsplannen, waarbij ervoor moet worden gezorgd dat werknemers in koolstofintensieve industrieën (steenkool, gas enz.) voorrang krijgen bij nieuwe banen;

1.17. benadrukt dat energienetten deel uitmaken van kritieke infrastructuur en dat energievoorziening ook om veiligheidsredenen van cruciaal belang is, met name in geopolitiek uitdagende tijden ⁽²⁾;

1.18. dringt erop aan dat overheidsinvesteringen in elektriciteitsnetten worden behandeld zoals het EESC heeft beschreven in advies TEN/851. Het Comité wijst er derhalve op dat netuitbreiding moet worden erkend als een veiligheidsgerelateerde infrastructuurmaatregel en expliciet moet worden opgenomen in de financierings- en ondersteuningsbepalingen van de SAFE-verordening (Verordening (EU) 2025/1106) ⁽³⁾, als een centraal onderdeel van de veiligheid, veerkracht en defensievermogens van Europa;

⁽¹⁾ Artikel 19 van Verordening (EU) 2019/943.

⁽²⁾ The critical link between Energy Security and the European Defence Industry.

⁽³⁾ Verordening (EU) 2025/1106 van de Raad van 27 mei 2025 tot vaststelling van het instrument "Optreden voor de veiligheid van Europa (SAFE) door middel van versterking van de Europese defensie-industrie" (PB L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

1.19. benadrukt dat de getroffen belanghebbenden, waaronder lokale gemeenschappen, landeigenaren, maatschappelijke organisaties en bedrijven, uitgebreide mogelijkheden moeten krijgen om deel te nemen aan en betrokken te worden bij de milieueffectbeoordelingen en het planningsproces. Deze deelname moet worden gerealiseerd in overeenstemming met een duidelijk omschreven kader dat een doeltreffende betrokkenheid mogelijk maakt, en moet bovendien toegang tot duidelijke informatie, voldoende tijd voor feedback, openbare hoorzittingen en transparante verwerking van de input van belanghebbenden in de definitieve besluiten omvatten, zonder dat dit ten koste gaat van een snelle uitrol van de decarbonisatie-inspanningen en de voorzieningszekerheid. Het EESC merkt op dat alleen met dergelijke maatregelen een maatschappelijk draagvlak voor de energietransitie kan worden bereikt en dat herverdeling van de baten deze burgerparticipatie niet kan vervangen;

1.20. benadrukt dat de autoriteiten, om de energietransitie te versnellen, moeten worden uitgerust met voldoende middelen (voor digitalisering, personeel en vereenvoudiging) zodat zij de vergunningsprocedures op een efficiënte manier kunnen uitvoeren; dringt ook aan op passende waarborgen, zoals transparantievereisten, kwaliteitsborging en bescherming van de rechten van derden/belanghebbenden met betrekking tot de geplande stilzwijgende instemming en het hoger openbaar belang in de goedkeuringsprocedure;

1.21. benadrukt de centrale rol van distributiesysteembeheerders (DSB's) bij het mogelijk maken van de energietransitie, en merkt op dat het merendeel van de hernieuwbare energieopwekking, de geëlektrificeerde vraag en de flexibiliteitsmiddelen op distributieniveau zijn aangesloten; wijst erop dat DSB's voldoende bevoegdheden, middelen en stimulansen moeten krijgen om steeds complexere en gedecentraliseerde netten te beheren;

1.22. wijst op de noodzaak van duidelijke en geharmoniseerde EU-regels voor de interactie tussen DSB's, aankoopgroeperingen en marktdeelnemers, waardoor niet-discriminerende toegang tot flexibiliteitsmarkten wordt gewaarborgd en belangenconflicten worden vermeden.

2. TOELICHTING

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.1

2.1. Het economische belang van het energiesysteem is een centraal argument in het verslag van Mario Draghi over de toekomst van het Europese concurrentievermogen. Bovendien is in academische literatuur ⁽⁴⁾ gewezen op de cruciale rol van energieprijzen in de totale inflatie. Het EESC benadrukt derhalve dat de netkosten moeten worden verlaagd om verdere stijgingen van de nettarieven te voorkomen.

Argumenten ter ondersteuning van de aanbevelingen 1.4 tot en met 1.5

2.2. Volgens de mededeling over het "Pakket Europese netten" zal tegen 2040 meer dan 1,2 biljoen EUR aan investeringen in elektriciteitsnetten nodig zijn. Deze investeringen leiden rechtstreeks tot hogere nettarieven.

2.3. Hoewel flexibiliteitsmaatregelen helpen om optimaal gebruik te maken van het elektriciteitsnet, moeten stimulansen nauwkeurig worden gericht op die gebieden waar daadwerkelijk flexibiliteitspotentieel bestaat. Dit vereist een realistische kijk op de flexibiliteitsopties van consumenten. Huishoudens met slimme apparaten, warmtepompen of elektrische voertuigen vertonen doorgaans een hogere mate van flexibiliteit, terwijl andere consumenten zijn gebonden door technische en sociale omstandigheden (zoals werktijden). Consumenten (huishoudens en bedrijven) met een beperkt flexibiliteitspotentieel mogen niet onnodig worden belast.

2.4. Energie-intensieve industrieën en industriële verbruikers dragen bij tot systeemflexibiliteit door middel van afnamebeheer, vraagsturing of ondersteunende diensten. Veel industriële processen vereisen echter een stabiele elektriciteitsvoorziening om de operationele continuïteit en veiligheid te waarborgen. Hun flexibiliteit is structureel beperkt. Door de blootstelling aan tekorten in de voorziening en prijsvolatiliteit als gevolg van fluctuerende hernieuwbare energieopwekking worden industriële gebruikers vaak gedwongen om elektriciteit tegen marginale prijzen in te kopen. Flexibiliteitsverplichtingen voor industriële verbruikers moeten derhalve worden ondersteund door billijke compensatiemechanismen en eventuele verdere tariefaanpassingen moeten evenwichtig zijn om te voorkomen dat de kosten voor de uitbreiding van het net in hoge mate worden afgewenteld op industriële verbruikers of andere netgebruikers.

⁽⁴⁾ e.g. Weber et al., (2024), "Inflation in times of overlapping emergencies", *Industrial and Corporate Change*, Volume 33, Issue 2.

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.6

2.5. Nettarieven moeten de kosten weerspiegelen en zo een efficiënt gebruik van het net stimuleren. Verordening (EU) nr. 838/2010 ⁽⁵⁾ van de Commissie moet derhalve worden herzien om te waarborgen dat de tarieven de kosten weerspiegelen.

2.6. Stroomgeneratoren veroorzaken netkosten die zowel afhankelijk zijn van hun locatie als van hun werkwijze. De locatie wordt met name relevant wanneer er onvoldoende netcapaciteit beschikbaar is op de beoogde productielocatie, of wanneer de opwekking ver van de verbruikscentra plaatsvindt, waardoor er meer transmissiecapaciteit nodig is. Ook het netgebruik is relevant, aangezien dit bepaalt hoe efficiënt de bestaande netcapaciteit wordt benut en of er behoefte is aan extra netuitbreiding of aanvullende maatregelen om het net te stabiliseren (zoals congestiebeheer).

2.7. Het beginsel dat de vervuiler betaalt zorgt ervoor dat de door het gebruik van het net veroorzaakte kosten worden geïnternaliseerd. Als het net inefficiënt wordt gebruikt en daardoor kosten ontstaan, moeten deze extra kosten tot op zekere hoogte worden gedragen door degenen die ze veroorzaken. Derhalve is het absoluut noodzakelijk dat de nettarieven de kosten weerspiegelen. Deze aanpak is van fundamenteel belang om ook aan de injectiekant kostenefficiënt gedrag te stimuleren.

2.8. Door injectietarieven worden de tarieven die consumenten moeten betalen direct en indirect verlaagd. Stimulansen voor een efficiënter gebruik van het net door generatoren verlagen de totale investeringsbehoeften en daarmee indirect ook de totale tarieven. Tegelijkertijd worden, aangezien tarieven bedoeld zijn om de netkosten te dekken, de consumententarieven direct verlaagd wanneer generatoren een groter deel van de netkosten moeten dragen.

2.9. Zorgvuldig ontworpen injectietarieven zijn noodzakelijk om de netkosten als gevolg van de injectie in het net te internaliseren. De huidige Verordening (EU) nr. 838/2010 van de Commissie beperkt de injectietarieven tot 0,5 EUR per MWh, hetgeen in strijd is met de verplichting dat de tarieven de kosten moeten weerspiegelen, zoals vastgesteld in Verordening (EU) 2019/943 ⁽⁶⁾. Hoewel aanpassingen zorgvuldig moeten worden doorgevoerd, moeten de limieten voor injectietarieven aanzienlijk worden verhoogd. Om regionale marktverstoringen tot een minimum te beperken, kan de limiet worden vervangen door maximum- en minimumlimieten. Marktverstoringen kunnen verder worden verminderd door teruglevertarieven te berekenen op basis van de netbelasting in plaats van het volume.

Argumenten ter ondersteuning van de aanbevelingen 1.7 tot en met 1.9

2.10. Op de gemeenschappelijke Europese elektriciteitsmarkt zou het verstandig zijn om de gezamenlijke coördinatie van de netontwikkeling te versterken om de kostenefficiëntie te verhogen. Dit helpt dure parallelle infrastructuur en knelpunten te voorkomen. Deze coördinatie zou kunnen worden uitgevoerd door het Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER), zoals aangegeven in EESC-advies TEN/823. De coördinatie zou verder moeten gaan dan bestaande maatregelen, zoals het tienjarig netontwikkelingsplan.

2.11. Bovendien moet bij de planning en coördinatie van het EU-net ook rekening worden gehouden met de specifieke behoeften van energie-intensieve industrieën. Naarmate zij hun productieprocessen geleidelijk elektrificeren om koolstofvrij te worden, zal hun vraag naar elektriciteit aanzienlijk toenemen, terwijl hun behoeften fundamenteel verschillen van die van gewone consumenten.

⁽⁵⁾ Verordening (EU) nr. 838/2010 van de Commissie van 23 september 2010 betreffende de vaststelling van richtsnoeren met betrekking tot het vergoedingsmechanisme voor elektriciteitsstromen tussen transmissienetbeheerders en een gemeenschappelijke regelgevingsaanpak voor de transmissietarifiering (PB L 250 van 24.9.2010, blz. 5, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/838/oj>).

⁽⁶⁾ Verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit (herschikking) (PB L 158 van 14.6.2019, blz. 54, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj>).

Argumenten ter ondersteuning van de aanbevelingen 1.10 tot en met 1.12

2.12. Gemeenschappelijke coördinatie vereist ook gemeenschappelijke financiering, bijvoorbeeld via de CEF, alsook via andere kostendelingsmechanismen, zoals het ITC-fonds (zie Verordening (EU) nr. 838/2010 van de Commissie). Een verhoging van deze middelen is van fundamenteel belang om zowel afgelegen gebieden als niet aan zee grenzende landen te helpen, waarvan de behoefte aan netuitbreiding bijzonder groot is als gevolg van doorvoerstromen. Dit geldt des te meer omdat de voorstellen van de Commissie gericht zijn op aanvullende netinfrastructuur. Doorvoerstromen leiden echter tot extra kosten, hetzij voor bestaande infrastructuur, hetzij voor netbeheer (zoals redispatching of congestiebeheer).

Argumenten ter ondersteuning van de aanbevelingen 1.13 tot en met 1.18

2.13. Elektriciteitsnetten vormen een natuurlijk monopolie op het gebied van essentiële openbare diensten en zijn derhalve onderworpen aan strenge regelgeving. De kosten voor het onderhoud, de exploitatie en de uitbreiding van de netten worden bijgevolg gedekt door gereguleerde nettarieven die door de netgebruikers worden betaald. Hierdoor ontstaat een zeer zekere inkomstenstroom voor netbeheerders. In vergelijking met ondernemingen die actief zijn op concurrerende markten, lopen netbeheerders zeer beperkte risico's, aangezien zowel prijs- als volumerisico's in veel gevallen door de netgebruikers worden gedragen. Voor beleggers vormen energienetten dan ook een zeer zekere, langetermijninvestering met een hoog rendement.

2.14. Betaalbare nettarieven zijn van cruciaal belang voor het maatschappelijk draagvlak voor de netuitbreiding en de energietransitie, alsook voor de economische ontwikkeling van de EU en haar industriële concurrentievermogen. De financiering van de netuitbreiding moet derhalve altijd worden bekeken vanuit het perspectief van betaalbaarheid. Betaalbare energie blijft met name van cruciaal belang voor energie-intensieve industrieën, waarvoor de elektriciteitskosten een kritieke input en een belangrijke bepalende factor voor het concurrentievermogen vormen. Netuitbreiding mag niet leiden tot stijgingen van de elektriciteitsprijzen die de de-industrialisering in de Unie zouden versnellen. Het EESC pleit dan ook voor passende compensatiemechanismen tijdens de transitie- en netuitbreidingsfase, met inbegrip van gerichte uitzonderingen op de regels inzake staatssteun.

2.15. Ondanks de zeer veilige marktomgeving en de royale wettelijke rendementen voor netbeheerders, kunnen kleinere exploitanten in sommige gevallen met financieringsproblemen worden geconfronteerd. Zelfs voor grotere netbeheerders eisen investeerders vaak hogere wettelijke rendementen. Dit wijst op marktfalen, aangezien de lage investeringsrisico's in verband met elektriciteitsnetten mogelijk niet naar behoren worden onderkend. Een en ander kan worden aangepakt door gebruik te maken van staatsgaranties, die — en dat is van cruciaal belang — gepaard moeten gaan met lagere wettelijke rendementen.

Argumenten ter ondersteuning van de aanbevelingen 1.19 en 1.20

2.16. Uit onderzoek naar publieke participatie bij de energietransitie blijkt dat participatieprocessen de transparantie, het vertrouwen en de legitimiteit vergroten, wat de democratische steun voor energieprojecten ten goede komt. Vroegtijdige betrokkenheid helpt om bezwaren weg te nemen, verbetert de procedurele rechtvaardigheid en legt de basis voor een breder maatschappelijk draagvlak⁽⁷⁾. Hoewel de Commissie het belang van publieke participatie en milieubescherming erkent, stelt zij slechts enkele concrete maatregelen voor om een hoogwaardige publieke participatie en milieubescherming te waarborgen. In de wetgevingsvoorstellen worden sommige eisen van de bestaande richtlijn hernieuwbare energie (RED III) aangescherpt, die nu al tot beperkingen op grond van de wetgeving inzake milieubescherming leiden. RED III is echter in sommige landen niet uitgevoerd en de doeltreffendheid ervan kan derhalve nog niet worden beoordeeld.

⁽⁷⁾ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1364032125003661>.

3. VOORGESTELDE WIJZIGINGEN OP DE WETGEVINGSVOORSTELLEN VAN DE EUROPESE COMMISSIE

Wijzigingsvoorstel 1

(houdt verband met aanbeveling 1.20)

COM(2025) 1007 final

Wijzigen van artikel 1, lid 3, van het Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 en (EU) 2024/1788 wat betreft het versnellen van de vergunningsprocedures

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
Aan artikel 15 quinquies worden de volgende leden 3 en 4 toegevoegd:	Aan artikel 15 quinquies worden de volgende leden 3, 4 en 5 toegevoegd: [...] <i>5. De lidstaten zorgen ervoor dat de vergunningsprocedures voor de installatie van energieproductie of -opslag met een totaal geïnstalleerd vermogen van meer dan 100 kW en voor de installatie van elektriciteitsleidingen met een spanning van meer dan 100 kV en aangesloten transformatoronderstations voldoen aan de vereisten inzake transparantie en inspraak van het publiek van artikel 9 van [de TEN-E-verordening].</i>

Motivering

Zie aanbeveling 1.20.

Wijzigingsvoorstel 2

(houdt verband met aanbeveling 1.19)

COM(2025) 1007 final

Wijzigen van artikel 1, lid 5, van het Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 en (EU) 2024/1788 wat betreft het versnellen van de vergunningsprocedures

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
b) het volgende lid 3 wordt toegevoegd: “3. Bij de in lid 1 en lid 2, tweede alinea, bedoelde vergunningsprocedure zorgen de lidstaten ervoor dat het uitblijven van een antwoord van de betrokken	b) het volgende lid 3 wordt toegevoegd: “3. Bij de in lid 1 en lid 2, tweede alinea, bedoelde vergunningsprocedure zorgen de lidstaten ervoor dat

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
<i>bevoegde autoriteiten of entiteiten binnen de vastgestelde termijn ertoe leidt dat specifieke stappen als goedgekeurd worden beschouwd, tenzij het gaat om milieubeslissingen en vergunningen voor netaansluitingen, of wanneer het beginsel van administratieve stilzwijgende goedkeuring niet bestaat in het nationale rechtssstelsel van de betrokken lidstaat. Alle besluiten worden openbaar gemaakt, met inbegrip van stilzwijgend verleende definitieve besluiten.”.</i>	<i>de relevante bevoegde instanties over voldoende middelen beschikken om te waarborgen dat de vastgestelde termijnen kunnen worden gehaald. De Commissie monitort of de lidstaten aan dit vereiste voldoen en neemt hun bevindingen op in haar landspecifieke aanbevelingen met betrekking tot het Europees Semester.</i>

Motivering

Termijnen kunnen alleen worden gehaald als de instanties over voldoende middelen beschikken.

Wijzigingsvoorstel 3

(houdt verband met aanbeveling 1.19)

COM(2025) 1007 final

Schrappen van artikel 1, lid 8, van het Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 en (EU) 2024/1788 wat betreft het versnellen van de vergunnings-procedures

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
Artikel 16 septsies wordt als volgt gewijzigd: (a) <i>de twee laatste zinnen worden geschrapt;</i> (b) <i>de volgende alinea wordt toegevoegd:</i> <i>“Totdat klimaatneutraliteit is bereikt, zorgen de lidstaten ervoor dat bij de vergunningsprocedure de planning, bouw en exploitatie van installaties voor de productie van energie uit hernieuwbare bronnen, en de aansluiting daarvan op het net, het bijbehorende net zelf, opslagactiva en laadstations worden vermoed van hoger openbaar belang te zijn en, in dat geval, voorrang krijgen bij het afwegen van andere rechtmatige belangen dan die bedoeld in de eerste alinea. De lidstaten kunnen de toepassing van dit vermoeden uitsluiten ter bescherming van het cultureel erfgoed op basis van wettelijke criteria om een geharmoniseerde uitvoering te waarborgen.”;</i>	

Motivering

Dit zou de lidstaten de mogelijkheid ontnemen om gerechtvaardigde uitzonderingen te maken op grond van zowel milieu- als energiebeleidsredenen, teneinde een meer gedifferentieerde uitbreiding van hernieuwbare energiebronnen mogelijk te maken.

Wijzigingsvoorstel 4

(houdt verband met aanbevelingen 1.19 en 1.20)

COM(2025) 1007 final

Wijzigen van artikel 2, lid 1, van het Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 en (EU) 2024/1788 wat betreft het versnellen van de vergunningsprocedures

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
“Artikel 8 Toestemmingsprocedure [...] 5. Wanneer lidstaten een vergunningsregeling voor infrastructuur voor elektriciteitstransmissie- of -distributiesystemen toepassen, zorgen zij ervoor dat, wanneer voor de procedure vereiste studies, verslagen en documentatie in de aanvragen ontbreken, de bevoegde nationale instanties in samenwerking met andere relevante instanties binnen drie maanden na de aanvraag de nodige stukken bij de ontwikkelaar opvragen, met vermelding van het toepassingsgebied en de mate van detaillering ervan. Binnen dezelfde termijn van drie maanden deelt de nationale bevoegde instantie de ontwikkelaar mee of de vermoedens van lid 10 al dan niet op het project van toepassing zijn. Na die termijn mogen noch de bevoegde instantie, noch enige andere relevante autoriteit om aanvullende informatie, studies, verslagen of beoordelingen verzoeken, behalve indien zich een wezenlijke verandering in het project of de omgeving ervan heeft voorgedaan, waardoor de oorspronkelijke criteria waarop de besluiten waren gebaseerd, niet langer geschikt zijn. In deze gevallen verstrekt de nationale bevoegde instantie de projectontwikkelaar een naar behoren gemotiveerde rechtvaardiging voor het verzoek om aanvullende informatie. 6. De in lid 3 vastgelegde termijn geldt onverminderd de verplichtingen krachtens het toepasselijke milieu- en energierecht van de Unie, met inbegrip van Richtlijn (EU) 2018/2001, onverminderd beroepsprocedures in rechte en andere procedures voor een rechterlijke instantie, en onverminderd alternatieve geschillenbeslechtsmechanismen, waaronder klachtprocedures en administratieve beroepsprocedures, en kunnen met de duur van dergelijke procedures worden verlengd. [...]	“Artikel 8 Toestemmingsprocedure [...] 5. Wanneer lidstaten een vergunningsregeling voor infrastructuur voor elektriciteitstransmissie- of -distributiesystemen toepassen, zorgen zij ervoor dat, wanneer voor de procedure vereiste studies, verslagen en documentatie in de aanvragen ontbreken, de bevoegde nationale instanties in samenwerking met andere relevante instanties binnen drie maanden na de aanvraag de nodige stukken bij de ontwikkelaar opvragen, met vermelding van het toepassingsgebied en de mate van detaillering ervan. Binnen dezelfde termijn van drie maanden deelt de nationale bevoegde instantie de ontwikkelaar mee of de vermoedens van lid 10 al dan niet op het project van toepassing zijn. 6. De in lid 3 vastgelegde termijn geldt onverminderd de verplichtingen krachtens het toepasselijke milieu- en energierecht van de Unie, met inbegrip van Richtlijn (EU) 2018/2001, onverminderd beroepsprocedures in rechte en andere procedures voor een rechterlijke instantie, en onverminderd alternatieve geschillenbeslechtsmechanismen, waaronder klachtprocedures en administratieve beroepsprocedures, en kunnen met de duur van dergelijke procedures worden verlengd. [...]

Motivering

Deze alinea kan ertoe leiden dat projecten geen toestemming krijgen indien de bevoegde instantie niet over de aanvullende informatie beschikt die nodig is om een weloverwogen besluit te nemen.

Wijzigingsvoorstel 5

(houdt verband met aanbevelingen 1.19 en 1.20)

COM(2025) 1007 final

Wijzigen van artikel 3, lid 1, van het Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 en (EU) 2024/1788 wat betreft het versnellen van de vergunningsprocedures

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:	Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:
[...]	[...]
(b) de volgende leden 5 bis tot en met 5 quinquies worden ingevoegd:	(b) de volgende leden 5 bis tot en met 5 quinquies worden ingevoegd:
“5 bis De lidstaten zorgen ervoor dat, wanneer studies, verslagen of documentatie die voor de procedure vereist zijn, in de aanvragen ontbreken, de bevoegde nationale instanties, in samenwerking met andere relevante autoriteiten, binnen drie maanden na de aanvraag de nodige stukken bij de ontwikkelaar opvragen, met vermelding van het toepassingsgebied en de mate van detaillering ervan. <i>Na die termijn mogen noch de bevoegde instantie, noch enige andere relevante autoriteit om aanvullende informatie, studies, verslagen of beoordelingen verzoeken, behalve indien zich een wezenlijke verandering in het project of de omgeving ervan heeft voorgedaan, waardoor de oorspronkelijke criteria waarop de besluiten waren gebaseerd, niet langer geschikt zijn. In deze gevallen verstrekt de nationale bevoegde instantie de projectontwikkelaar een naar behoren gemotiveerde rechtvaardiging voor het verzoek om aanvullende informatie.</i> 5 ter De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde nationale instanties over voldoende technische, financiële en personele middelen beschikken om binnen de in lid 5 aangegeven termijn een besluit over de vergunning te nemen. [...]	“5 bis De lidstaten zorgen ervoor dat, wanneer studies, verslagen of documentatie die voor de procedure vereist zijn, in de aanvragen ontbreken, de bevoegde nationale instanties, in samenwerking met andere relevante autoriteiten, binnen drie maanden na de aanvraag de nodige stukken bij de ontwikkelaar opvragen, met vermelding van het toepassingsgebied en de mate van detaillering ervan. 5 ter De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde nationale instanties over voldoende technische, financiële en personele middelen beschikken om binnen de in lid 5 aangegeven termijn een besluit over de vergunning te nemen. [...]

Motivering

Deze alinea kan ertoe leiden dat projecten geen toestemming krijgen indien de bevoegde instantie niet over de aanvullende informatie beschikt die nodig is om een weloverwogen besluit te nemen.

Wijzigingsvoorstel 6
COM(2025) 1007 final

Toevoegen van een nieuw lid 11 aan COM(2025) 1007: Artikel 2, lid 3, waarmee het artikel 40 bis wordt ingevoegd — Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 en (EU) 2024/1788 wat betreft het versnellen van de vergunningsprocedures

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Artikel 40 bis [...] 10. Indien de regulerende instantie gebruik heeft gemaakt van haar bevoegdheden uit hoofde van lid 8, dekken de toepasselijke tariefregelingen de kosten van de betrokken investeringen.”.	Artikel 40 bis [...] 10. Indien de regulerende instantie gebruik heeft gemaakt van haar bevoegdheden uit hoofde van lid 8, dekken de toepasselijke tariefregelingen de kosten van de betrokken investeringen.”. 11. Bij de uitoefening van hun regelgevende bevoegdheden uit hoofde van deze richtlijn houden de nationale regulerende instanties terdege rekening met de doelstellingen, trajecten en maatregelen van het geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan van de lidstaat en de actualiseringen daarvan die zijn ingediend overeenkomstig Verordening (EU) 2018/1999. Onverminderd hun onafhankelijkheid zorgen de nationale regulerende instanties ervoor dat het regelgevingskader voor elektriciteitsnetten de tijdige en kostenefficiënte ontwikkeling vergemakkelijkt van de transmissie- en distributie-infrastructuur die nodig is om de uitvoering van het geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan te ondersteunen.

Motivering

Artikel 40 bis wordt in Richtlijn (EU) 2019/944 ingevoegd met het oog op de regulering van netontwikkelingen en bevoegdheden om investeringsbeslissingen te nemen op nationaal niveau. Dit artikel vervangt het bestaande artikel 51 met het oog op de verduidelijking van de juridische toepassing van de relevante bepalingen en beoogt een volledige samenhang met de recente wijzigingen in Richtlijn (EU) 2024/1788 en de TEN-E-verordening te waarborgen. De versie van de Commissie is echter gericht op het toezicht op de planning en de handhaving van investeringen, niet op het bredere regelgevingskader. De toevoeging van lid 11 versterkt de samenhang tussen de nationale energieplanning en de regulering van het elektriciteitsnet, zonder afbreuk te doen aan de onafhankelijkheid van de nationale regulerende instanties.

Wijzigingsvoorstel 7
(houdt verband met aanbeveling 1.1)
COM(2025) 1006 final

Wijzigen van artikel 1, lid 2, van het Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende richtsnoeren voor de trans-Europees energie-infrastructuur, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 en (EU) nr. 2024/1789, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 2022/869

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
	(e) een kostenefficiënte energietransitie gewaarborgd om zo de totale Europese netwerkkosten en -tarieven te verlagen.

Motivering

Zie aanbeveling 1.1

Wijzigingsvoorstel 8

(houdt verband met aanbevelingen 1.2 tot en met 1.4, 1.7 en 1.8)

COM(2025) 1006 final

Toevoegen van nieuw artikel 14 bis aan het Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende richtsnoeren voor de trans-Europees energie-infrastructuur, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 en (EU) nr. 2024/1789, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 2022/869

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
	Artikel 14 bis Transparantie van modellen & aannames <i>Alle aannames, gegevens, methodologische keuzes, inputs en outputs voor de modellen die worden gebruikt voor de beoordelingen in de artikelen 11, 12, 13 en 14 moeten transparant zijn en openbaar worden gemaakt.</i>

Motivering

Transparantie bij de planning en modellering is van essentieel belang om de geloofwaardigheid te waarborgen, geschillen te verminderen en de steun voor projecten te verhogen.

Wijzigingsvoorstel 9

(houdt verband met aanbeveling 1.11)

COM(2025) 1006 final

Schrappen van artikel 19 van het Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende richtsnoeren voor de trans-Europees energie-infrastructuur, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 en (EU) nr. 2024/1789, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 2022/869

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
Artikel 19 Afgeschermdde congestie-ontvangsten voor projecten op de Unielijst 1. TSB's reserveren 25 % van de congestie-ontvangsten die niet zijn besteed om te waarborgen dat de toegewezen capaciteit daadwerkelijk beschikbaar is krachtens artikel 19, lid 2, punt a), van Verordening (EU) 2019/943 en voor compensatie aan beheerders van offshore-productie-installaties voor hernieuwbare elektriciteit krachtens artikel 19, lid 2, punt c), van Verordening (EU) 2019/943, voor netwerkinvesteringen in projecten op de Unielijst die relevant zijn voor het reduceren van interconnectiecongestie krachtens artikel 19, lid 2, punt b), van Verordening (EU) 2019/943.	

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
2. TSB's zetten de ontvangsten bedoeld in punt 1 op een aparte rekening totdat deze kunnen worden besteed aan de financiering van projecten op de Unielijst die relevant zijn voor het reduceren van interconnectiecongestie, of totdat is aangetoond dat de prioritaire doelstellingen vermeld in artikel 19, lid 2, punt b), van Verordening (EU) 2019/943 voldoende zijn bereikt en er geen noodzaak bestaat om extra grensoverschrijdende capaciteit op te bouwen aan de grenzen van de betrokken lidstaten om interconnectiecongestie te reduceren. 3. Het gebruik van de middelen bedoeld in lid 1 zal: (a) de financieringskloof aanpakken van projecten op de Unielijst die aanzienlijke voordelen opleveren buiten de gastlanden, met inachtneming van de verwachte tarieffinanciering; (b) transparant worden gemaakt in verzoeken om besluiten over grensoverschrijdende kostentoeewijzing krachtens artikel 17 van deze verordening; (c) dubbele financiering vermijden en evenredigheid, transparantie en non-discriminatie waarborgen; (d) de verwezenlijking van de prioritaire doelstellingen krachtens artikel 19, lid 2, van Verordening (EU) 2019/943 niet in gevaar brengen. 4. De Commissie is bevoegd gedelegeerde handelingen vast te stellen krachtens artikel 23 van deze verordening om deze verordening aan te vullen door de voorwaarden te specificeren waaronder de TSB's de middelen bedoeld in lid 1 mogen gebruiken en de voorwaarden waaronder het doel van artikel 19, lid 2, punt b), van Verordening (EU) 2019/943 als voldoende verwezenlijkt wordt beschouwd. 5. Binnen [zes maanden] na de inwerkingtreding van de gedelegeerde handelingen bedoeld in lid 4, werkt het Agentschap de methode inzake het gebruik van opbrengsten uit congestie-ontvangsten krachtens artikel 19, lid 4, van Verordening (EU) 2019/943 bij. De bijgewerkte methode strookt met de leden 1, 2 en 3 en met de gedelegeerde handelingen vastgesteld krachtens lid 4.	

Motivering

Zie aanbeveling 1.11.

Wijzigingsvoorstel 10

(houdt verband met aanbevelingen 1.5 en 1.10)

COM(2025) 1006 final

Toevoegen van nieuw artikel 19 bis aan het Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende richtsnoeren voor de trans-Europees energie-infrastructuur, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 en (EU) nr. 2024/1789, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 2022/869

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
	Artikel 19 bis 1. Uiterlijk [binnen 6 maanden na de inwerkingtreding] zal de Commissie Verordening (EU) nr. 838/2010 wijzigen om: (a) het ITC-mechanisme te verbeteren om de kosten van doorvoerstromen beter te weerspiegelen en de in deel A, paragraaf 5.4, van de bijlage genoemde middelen te verhogen; (b) de discretionaire bevoegdheid van de nationale regulerende instanties met betrekking tot injectietarieven te waarborgen in overeenstemming met de beginselen van artikel 18 van Verordening (EU) 2019/943, met name het beginsel van kostenreflectiviteit.

Motivering

Zie aanbevelingen 1.5 en 1.10

Wijzigingsvoorstel 11

(houdt verband met aanbevelingen 1.12 en 1.13)

COM(2025) 1006 final

Wijzigen van artikel 20 van het Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende richtsnoeren voor de trans-Europees energie-infrastructuur, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 en (EU) nr. 2024/1789, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 2022/869

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
	4. Wanneer een projectpromotor minder risico's loopt als gevolg van impliciete of expliciete overheidsgaranties of als gevolg van de overname van volume- of prijsrisico's door netgebruikers, houden de regulerende instanties hiermee rekening bij het bepalen van nettarieven die de kosten weerspiegelen.

Motivering

Zie aanbevelingen 1.12 en 1.13.

Wijzigingsvoorstel 12

(houdt verband met aanbevelingen 1.12 tot en met 1.15)

COM(2025) 1006 final

Wijzigen van artikel 21 van het Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende richtsnoeren voor de trans-Europees energie-infrastructuur, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 en (EU) nr. 2024/1789, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 2022/869

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
	7. Kostenverlagingen die voortvloeien uit financiële bijstand van de Unie of uit nationale financiële bijstand (bijv. via overheidssubsidies) worden doorberekend aan de netgebruikers in de vorm van lagere tarieven.

Motivering

Zie aanbevelingen 1.12 tot en met 1.15.

Wijzigingsvoorstel 13

(houdt verband met aanbeveling 1.14)

COM(2025) 1006 final

Toevoegen van nieuw artikel 22 bis aan het Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende richtsnoeren voor de trans-Europees energie-infrastructuur, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 en (EU) nr. 2024/1789, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 2022/869

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
	Artikel 22 bis Overheidsinvesteringen in netwerkinfrastructuur mogelijk maken 1. Uiterlijk [binnen 6 maanden na de inwerkingtreding] zal de Commissie: (a) richtsnoeren publiceren over publieke financieringsinstrumenten voor netinfrastructuur, met als doel de kapitaaluitgaven van netbeheerders te verlagen; (b) wijzigingen van Verordening (EU) 2025/1106 van de Raad voorstellen die tot doel hebben netinfrastructuur aan te merken als veiligheidsgerelateerde infrastructuur die uitdrukkelijk onder de financierings- en ondersteuningsbepalingen van die verordening valt.

Motivering

Zie aanbeveling 1.14

Brussel, 18 maart 2026.

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Séamus BOLAND

BIJLAGE

De volgende wijzigingsvoorstellen, waarvoor minstens een kwart van de stemmen werd uitgebracht, werden tijdens de beraadslaging verworpen:

Wijzigingsvoorstel 5

TEN/863

Pakket Europese netten

Ingediend door:

DĂRĂBAN Daniela-Raluca
 MASTANTUONO Alena
 RZECZKOWSKA Magdalena
 SÄKKINEN Teppo
 SANZ MARTÍN Yolanda

Paragraaf 1.18**Paragraaf schrappen**

Afdelingsadvies	Wijzigingsvoorstel
<i>dringt erop aan dat overheidsinvesteringen in elektriciteitsnetten worden behandeld zoals het EESC heeft beschreven in advies TEN/851. Het Comité wijst er derhalve op dat netuitbreiding moet worden erkend als een veiligheidsgerelateerde infrastructuurmaatregel en expliciet moet worden opgenomen in de financierings- en ondersteuningsbepalingen van de SAFE-verordening (Verordening (EU) 2025/1106), als een centraal onderdeel van de veiligheid, veerkracht en defensievermogens van Europa;</i>	

Motivering

Deze aanbeveling is in feite een oproep om netinvesteringen uit te sluiten van de schuldregels van het groei- en stabiliteitspact. Het EESC mag er echter niet op aandringen dat afzonderlijke beleidsterreinen worden vrijgesteld van de regels inzake overheidsschuld, zonder dat de gevolgen voor de begrotingsstabiliteit en de overheidseconomieën uitvoerig worden bestudeerd. En hoewel netten van groot belang zijn voor de energiezekerheid en dus voor de veiligheid in bredere zin, richt SAFE zich op industriële defensiecapaciteit en defensietechnologie. In het EESC-advies over SAFE (CCMI/243) werd niet opgeroepen tot een uitbreiding van het toepassingsgebied van SAFE tot andere gebieden dan defensie.

Stemuitslag:

Stemmen vóór: 94
 Stemmen tegen: 102
 Onthoudingen: 13

Wijzigingsvoorstel 7

TEN/863

Pakket Europese netten

Ingediend door:

DĂRĂBAN Daniela-Raluca
MASTANTUONO Alena
RZECZKOWSKA Magdalena
SÄKKINEN Teppo
SANZ MARTÍN Yolanda

Wijzigingsvoorstel 13 wijzigen

Wijzigingsvoorstel 13

(houdt verband met aanbeveling 1.14)

COM(2025) 1006 final

Toevoegen van nieuw artikel 22 bis aan het Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende richtsnoeren voor de trans-Europees energie-infrastructuur, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 en (EU) nr. 2024/1789, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 2022/869

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst

Afdelingsadvies	Wijzigingsvoorstel
Artikel 22 bis	Artikel 22 bis
Overheidsinvesteringen in netwerkinfrastructuur mogelijk maken	Overheidsinvesteringen in netwerkinfrastructuur mogelijk maken
1. Uiterlijk [binnen 6 maanden na de inwerkingtreding] zal de Commissie:	1. Uiterlijk [binnen 6 maanden na de inwerkingtreding] zal de Commissie:
(a) richtsnoeren publiceren over publieke financieringsinstrumenten voor netinfrastructuur, met als doel de kapitaaluitgaven van netbeheerders te verlagen;	(a) richtsnoeren publiceren over publieke financieringsinstrumenten voor netinfrastructuur, met als doel de kapitaaluitgaven van netbeheerders te verlagen;
(b) <u>wijzigingen van Verordening (EU) 2025/1106 van de Raad voorstellen die tot doel hebben netinfrastructuur aan te merken als veiligheidsgerelateerde infrastructuur die uitdrukkelijk onder de financierings- en ondersteuningsbepalingen van die verordening valt.</u>	(b) <u>beoordelen of verdere maatregelen nodig zijn om het financieringskader voor netinfrastructuur van strategisch belang te versterken, onder meer door, in voorkomend geval, synergieën met bestaande financiële instrumenten en programma's van de Unie te onderzoeken.</u>

Motivering in het advies	Voorgestelde wijziging van de motivering
Zie aanbeveling 1.14.	

Toelichting bij de voorgestelde wijzigingen

Hoewel netten van groot belang zijn voor de energiezekerheid en dus voor de veiligheid in bredere zin, richt SAFE zich op industriële defensiecapaciteit en defensietechnologie. In het EESC-advies over SAFE (CCMI/243) werd niet opgeroepen tot een uitbreiding van het toepassingsgebied van SAFE tot andere gebieden dan defensie. In het gewijzigde wijzigingsvoorstel wordt verzocht na te gaan of verdere maatregelen nodig zijn om het financieringskader voor strategische netwerkinfrastructuur te versterken, maar zonder dit te koppelen aan de SAFE-verordening.

Stemuitslag:

Stemmen vóór:	94
Stemmen tegen:	102
Onthoudingen:	13

Wijzigingsvoorstel 6

TEN/863

Pakket Europese netten

Ingediend door:

DĂRĂBAN Daniela-Raluca
MASTANTUONO Alena
RZECZKOWSKA Magdalena
SÄKKINEN Teppo
SANZ MARTÍN Yolanda

Wijzigingsvoorstel 1 schrappen

Wijzigingsvoorstel 1

COM(2025) 1007 final

Wijzigingen van artikel 1, lid 3, van het Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 en (EU) 2024/1788 wat betreft het versnellen van de vergunningsprocedures

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst

Aan artikel 15 quinquies worden de volgende leden 3 **en** 4 toegevoegd:

Afdelingsadvies	Wijzigingsvoorstel
Aan artikel 15 quinquies worden de volgende leden 3, 4 <u>en</u> <u>5</u> toegevoegd: [...] <u>5. De lidstaten zorgen ervoor dat de vergunningsprocedures voor de installatie van energieproductie of -opslag met een totaal geïnstalleerd</u>	Aan artikel 15 quinquies worden de volgende leden 3 <u>en</u> 4 toegevoegd:

Afdelingsadvies	Wijzigingsvoorstel
<u>vermogen van meer dan 100 kW en voor de installatie van elektriciteitsleidingen met een spanning van meer dan 100 kV en aangesloten transformatoronderstations voldoen aan de vereisten inzake transparantie en inspraak van het publiek van artikel 9 van [de TEN-E-verordening].</u>	
Motivering in het advies	Voorgestelde wijziging van de motivering
Zie aanbeveling 1.20.	

Toelichting bij de voorgestelde wijzigingen

Schrappen van het door de rapporteur voorgestelde nieuwe lid en behoud van de oorspronkelijke tekst van de Commissie.

Het EESC is een groot voorstander van decarbonisatie en een snelle uitrol van schone energie. Door de ontwikkeling van netwerken te beperken, belemmeren we de ontwikkeling van decarbonisatie. Er bestaan al robuuste procedures die de betrokkenheid van lokale gemeenschappen en het maatschappelijk middenveld vergen, wat belangrijk is om de publieke steun voor energie-investeringen te behouden. De invoering van nog meer regelgevingsvereisten dreigt de nodige investeringen uit te stellen, de voorzieningszekerheid te beïnvloeden en onzekerheid te creëren voor projecten die van cruciaal belang zijn om aan de vraag naar elektriciteit te voldoen. Een belangrijk doel van het pakket Europese netten is de uitrol van netinfrastructuur te versnellen, en aanvullende vereisten voor het proces zijn daarmee in strijd.

Stemuitslag:

Stemmen vóór:	81
Stemmen tegen:	115
Onthoudingen:	18